

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
INSTYTUT PEDAGOGIKI, KUJAWSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WŁOCŁAWKU
(POLSKA)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH AKADEMIA KUJAWSKO-POMORSKA W BYDGOSZCZY
(POLSKA)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VI Міжнародної конференції

16 листопада 2023 року

***м. Київ
КНУБА***

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 16 від 22 грудня 2023 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VI Міжнародної конференції (16 листопада 2023 року). – Київ: ЦП «Компринт», 2024. – 562 с.

ISBN 978-617-8171-03-2

У матеріалах VI Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

ISBN 978-617-8171-03-2

© КНУБА, 2024

2. Біггс, Дж., та Танг, Ц. (2011). Викладання для якісного навчання у університеті: що робить студент. Видавництво "МакГроу-Хілл".

3. Віггінс, Г., та МакТайг, Дж. (2005). Розуміння через дизайн. Видавництво ASCD.

4. Меррілл, М. Д. (2002). Перші принципи інструкції. Наукове дослідження та розвиток в освітній технології, 50(3), 43-59.

5. Марцано, Р. Дж. (2007). Мистецтво та наука викладання: всебічна система ефективної інструкції. Видавництво ASCD.

УДК 159.923.2

Калениченко Руслан Арсенович,

*кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти
Київського національного університету будівництва і архітектури;*

Дикса Олександр Володимирович,

*здобувач вищої освіти групи ПСМ-22-1,
Державного податкового університету*

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОДІАГНОСТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ САМОРОЗВИТКУ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ РЕФЛЕКСІЇ ФАХІВЦІВ

В сучасній психологічній науці великий акцент ставиться на вивченні та оцінці, як студенти розвивають свою професійну самосвідомість і можливості саморозвитку.

Проведення емпіричного дослідження, метою якого було б вивчити особливості вивчення саморозвитку та професійної рефлексії фахівців можна спробувати здійснити наступним чином.

Спочатку – дослідження саморозвитку майбутніх психологів.

Тест «Готовність до саморозвитку» автора В. Павлова можна використовувати метою дослідження готовності до саморозвитку майбутніх психологів. Він досить цілісно дав змогу робити висновки щодо рівня допитливості майбутніх психологів, їх амбітності, віри в себе, готовності

змінюватись, пізнавати себе, точніше формувати та розвивати власні якості та особистість у цілому. Саме через поєднання готовності пізнавати себе та готовності до самовдосконалення ми мали змогу визначити наскільки майбутні психологи здатні до подальшого саморозвитку [1].

За допомогою методики «Діагностика рівня саморозвитку» (авт. Л. Бережнова) існує перспектива дослідити прагнення майбутніх психологів до саморозвитку. Методика дає можливість діагностувати рівень стремління студентів до саморозвитку, самооцінку власних якостей, які сприяють саморозвитку, здійснити оцінку можливості реалізації себе в професійній діяльності [2].

Метод експертних оцінок можна використовувати з метою визначення рівня професійних знань майбутніх психологів, на якому рівні досліджувані володіють загальнопсихологічними та спеціальними психологічними знаннями. Зазначений метод дозволяє з'ясувати наскільки сформовані у студентів система знань, відомостей і фактів із психології, «психологічний світогляд»; навички і вміння практичної роботи, рівень володіння набором технік, технологій та професійних дій [3].

Наступним кроком може бути вивчення професійних якостей студентів за допомогою теста-опитувальника «Діагностика соціально-комунікативної компетенції» (авт. С. Нужнова). Виокремлюються найбільш актуальні для експерименту професійно важливі якості, а саме: комунікативні, емпатія і толерантність, для цього використовується. Метою опитувальника є оцінка рівня вияву комунікативних якостей та толерантності. Показники, отримані в результаті проведення зазначеного тесту-опитувальника можуть допомогти оцінити пластичність, гнучкість у спілкуванні та схильність студентів до взаємодії з людьми, їхню здатність дослухатись до думки інших, з повагою та розумінням ставитись до їх поглядів і звичок.

Для визначення рівня емпатії використовується методика «Діагностика рівня емпатії» (авт. І. Юсупов) [4]. Метою є дослідження здатності майбутніх психологів ставити себе на місце інших людей, проявляти емоційну чуйність

до їх переживань. За допомогою цієї методики існує можливість з'ясувати загальний рівень емпатійності студентів, наскільки вони чутливі до потреб і проблем оточуючих, душевні, товариські та здатні до співпереживання.

На початковому етапі дослідження з метою діагностики мотивації до майбутньої професії можна застосувати методику «Мотивація професійної діяльності» (авт. К. Замфір, модиф., адапт. А. Реан) [5]. Мета зазначеної методики спрямована на виявлення мотивації професійної діяльності. Вона дає нам можливість визначити, які мотиви (внутрішні чи зовнішні) переважають у майбутніх психологів. Якщо для особистості значуща саме професійна діяльність, то це свідчить про переважання внутрішніх мотивів. У разі прагнення людини до задоволення таких потреб як висока заробітна плата, соціальний престиж тощо, то домінують зовнішні мотиви.

Спираючись на отримані результати маємо можливість визначити мотиваційні комплекси притаманні досліджуваним, вони презентуються співвідношенням між собою трьох видів мотивації – внутрішньої, зовнішньої позитивної та зовнішньої негативної.

Список використаних джерел

1. Павлов В. Готовність до саморозвитку [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://brunner.kgu.edu.ua/index.php/cv/417-pavlov>].

2. Бережнова Л. Методика «Діагностика рівня саморозвитку» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://stud.com.ua/17571/psihologiya/diagnostika_rivnya_samorozvitku_profesiy_no_pedagogichnoyi_diyalnosti_berezhnova.

3. Галян І.М. Психодіагностика: навч. посіб. І.М. Галян. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Академвидав, 2011. – 464 с.

4. Методика «Діагностика рівня емпатії» (І. М. Юсупов) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://stud.com.ua/112592/pedagogika/metodika_diagnostika_rivnya_empatiyi_u_usupov

5. Мотивація професійної діяльності (методика К. Замір в модифікації А. Реана) [Електронний ресурс]. Режим доступа: <https://studfile.net/preview/10038528/page:15/>.

УДК 796.011.3:316.61–057.87

Калениченко Руслан Арсенович,
кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти
Київського національного університету будівництва і архітектури;
Єрмоленко Руслан Миколайович,
магістрант групи ФСМ-51м
Київського національного університету будівництва і архітектури

ОСОБЛИВОСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ РОЗУМОВОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СТУДЕНТА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Працездатність – здатність людини виконувати певну роботу, яка визначається рівнем її фізичних і психофізіологічних можливостей, а також станом здоров'я і професійною підготовленістю [1].

Працездатність залежить від таких чинників: спадковості, віку, здоров'я, типу добового біоритму, мотивації (і установки) і втому.

Розумова працездатність залежить від добового, тижневого й річного біоритму. У динаміці дня працездатність не є постійною, а змінюється відповідно до особливостей добового біоритму: у представників уранішнього типу найбільш висока в уранішні години і в першій половині дня, вечірнього – у другій половині дня, денного – у середині дня з двома піками (10-12 годин і 14-16 годин). Проте вплив звичного режиму діяльності протягом тривалого часу може нівелювати ці відмінності.

У школі, а потім у ВНЗ режим занять тих, хто навчається, побудований відповідно до біоритму більшості (аритміків). У зв'язку з цим, зміна розумової працездатності студентів в динаміці дня підпорядковується загальній

<i>Демидова Олена Олександрівна, Шатрова Інна Анатоліївна, Яцемирська Анна Ігорівна</i>	
АДАПТИВНЕ БУДІВНИЦТВО, ЙОГО ОПТИМІЗАЦІЯ	81
<i>Деніжна Світлана Олександрівна</i>	
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЄКТНОГО НАВЧАННЯ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	84
<i>Заушнікова Марина Юріївна Єгорова Анастасія Сергіївна</i>	
ПОНЯТТЯ КРИЗА ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	89
<i>Зінченко Оксана Вікторівна, Паламарчук Артем Дмитрович</i>	
МОВЛЕННЄВА КУЛЬТУРА ФАХІВЦІВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	93
<i>Зінченко Оксана Вікторівна, Шевченко Світлана Василівна</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	97
<i>Іваннікова Ганна Василівна</i>	
РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ У РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ СПОРТСМЕНА	99
<i>Іваннікова Ганна Василівна, Напісочний Ярослав Вікторович</i>	
ЗАСОБИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФУТБОЛІСТІВ У РІЧНОМУ ЦИКЛІ	104
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Бондарук Богдан Юрійович</i>	
СПЕЦИФІКА КОЖНОГО ЕТАПУ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ	106
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Дикса Олександр Володимирович</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОДІАГНОСТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ САМОРОЗВИТКУ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ РЕФЛЕКСІЇ ФАХІВЦІВ	108
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Єрмоленко Руслан Миколайович</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ РОЗУМОВОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СТУДЕНТА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	111
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Кондратюк Вікторія Миколаївна</i>	
РЕФЛЕКСІЯ ЯК МЕХАНІЗМ САМОРОЗВИТКУ	115
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Лисицький Віталій Сергійович</i>	
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА – ГОЛОВНИЙ ФАКТОР ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ...	119

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VI Міжнародної конференції

(Київ, 16 листопада 2023 року)

Підписано до друку 04.01.2024 р.

Видавець ФОП Ямчинський О.В.

03150, Київ, вул. Васильківська, 32

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 6554 від 26.12.2018 р.

Формат 60×84/16. Наклад 100 пр. Ум. друк. арк. 36,8. Зам. № 05-8.

Виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»

03150, Київ, вул. Васильківська, 32

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.